Cynnwys

Cyfrifon y flwyddyn yn diweddu
31 Gorffennaf 2001

Adroddiad y Trysorydd	2
Llywodraeth Gorfforaethol	4
Cyfrifoldebau'r Cyngor	6
Adroddiad yr Archwilwyr	8
Cyfrif Incwm a Gwariant	10
Mantolen	11
Adroddiad Llif Arian	13
Enillion/Diffygion Cydnabyddedig	14
Polisiau Cadw Cyfrifon	15
Nodiadau'r Cyfrifon	19
Atodiad - Cymarebau	43

Cwmpas yr Adroddiadau Cyllidol

Mae'r adroddiadau cyllidol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2001 yn cyfuno canlyniadau'r Brifysgol a'i chwe is-gwmni, y ceir manylion amdanynt ym mharagraff 3 y Polisïau Cyfrifyddu (gweler tudalen 15).

Canlyniadau'r Flwyddyn

Crynhoir canlyniadau'r Incwm a Gwariant ar gyfer y flwyddyn hyd at 31 Gorffennaf 2001 fel a ganlyn:

	2000/01 £000	1999/00 £000	Newid %
Incwm	67106	65045	3.2
Gwariant	67920	67602	0.5
Cyfran Gweddill y Fenter ar y Cyd	43	56	(23.2)
Diffyg ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad	(771)	(2501)	69.2
Gweddill/(Diffyg) Cost Hanesyddol	137	(1120)	112.2

Yn y Cyfrif Incwm a Gwariant gwelir gweddill cost hanesyddol o £137k, o'i gymharu â diffyg yn y ddwy flynedd flaenorol. Er bod hyn yn welliant, mae'r canlyniad beth yn siomedig, gan ei fod £1.129m yn brin o'r gweddill o £1.266m a ragamcanwyd.

Yn adroddiad y llynedd tynnwyd sylw at y rhaglen ailstrwythuro staff a lleihau costau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn dan sylw. Tra na fydd y Cyfrif Incwm a Gwariant yn elwa oddi wrth effaith arbedion cyflogau am flwyddyn lawn hyd 2001/02, yn y flwyddyn dan sylw gwelwyd Canolfannau Adnoddau Academaidd yn methu â chyflawni eu tragedau ariannol, gan arwain at ostyngiad o £1.23m yn fwy na'r hyn a gynlluniwyd yn eu hadnoddau wrth gefn. Dyma'r prif reswm dros y diffyg yn y canlyniad a ragwelwyd, ac mae wedi arwain at weithredu systemau arolygu tynnach o dan arweiniad Gr p Cynllunio, Datblygu a Gweithredu newydd.

Cynyddodd incwm 3.2% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, heb unrhyw newidiadau o bwys ar draws y prif benawdau. Gwelwyd cynnydd o £678k yn grantiau'r Cyngor o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, ond cafwyd gostyngiad o £355k yn yr elfen grant gyson. Y rhesymau dros hyn oedd methu â recriwtio nifer y myfyrwyr a gyllidwyd; gostyngiad parhaus yn yr uned adnoddau mewn termau gwirioneddol; a chynnydd yng nghyfran y cyllid grant a dderbyniwyd ar gyfer cynlluniau arbennig. Cafwyd cynnydd bychan yn niferoedd myfyrwyr cyfwerth amser llawn y Brifysgol i 6,966 (6,939 yn 1999/00), er ei bod yn siomedig iawn gorfod nodi unwaith yn rhagor y cafwyd gostyngiad yn niferoedd myfyrwyr tramor. Arweiniodd hyn at ostyngiad mewn ffïoedd hyfforddi tramor i £1.306m o'i gymharu â £1.465m y flwyddyn flaenorol. Mae recriwtio myfyrwyr yn mynd yn gynyddol fwy cystadleuol ac mae'r Brifysgol yn ymateb yn gadarnhaol trwy barhau i ddatblygu ei strategaeth a'i dulliau recriwtio.

Cynyddodd cyfanswm gwariant 0.5%, ond mae'r cynnydd yn 2.4% heb gynnwys y costau eithriadol o ailstrwythuro staff. Gan gymryd i ystyriaeth y dyfarniadau cyflog cenedlaethol o 3% yn Ebrill 2000 a 2001, ynghyd ag ychwanegiadau at gyflogau, mae effaith y rhaglen ailstrwythuro staff a lleihau costau yn amlwg. Yn neilltuol, gwelwyd gostyngiad o 1.2% i gyd mewn costau staff yn y Canolfannau Adnoddau Academaidd.

Perfformiad Buddsoddiadau

Mae gan y Brifysgol nifer o gronfeydd gwaddol yn deillio o gymynroddion neu roddion eraill. Buddsoddir y cronfeydd hyn gyda'i gilydd a gostyngodd gwerth y buddsoddiadau hyn ar y farchnad 11.8% i £5.021m ar 31 Gorffennaf, 2001, gan adlewyrchu'r gostyngiad yn y marchnadoedd stoc dros y flwyddyn ddiwethaf. Yr elw ar gyfartaledd oedd 4.25% (3.85% yn 1999/00). Arolygir perfformiad y gronfa gan Bwyllgor Buddsoddiadau'r Brifysgol.

Llif Arian

Mae'r llif arian cyfunol yn dangos cynnydd bychan o £32k mewn arian parod, tra gwelwyd gostyngiad o £446k mewn arian ar adnau tymor byr. Mae gweddill arian parod rhydd y Brifysgol yn awr ar y lefel isaf posibl sydd ei hangen i gynnal gweithrediadau o ddydd i ddydd. Mae'n hollbwysig felly nad ydynt yn cael eu dihysbyddu ymhellach a bod rhagamcanion ariannol y Brifysgol yn cael eu cyflawni i adfer sefyllfa ariannol fwy sefydlog.

Projectau Cyfalaf

Yn adroddiad y llynedd nodwyd bod £2.756m wedi cael ei ddyfarnu o'r Gronfa Isadeiledd ar y Cyd, drwy Gyngor Ymchwil yr Amgylchedd Naturiol, i gael llong ymchwil newydd i'r Brifysgol yn lle'r Llong Ymchwil Prince Madog. Cafodd y llong newydd ei chwblhau a'i lansio yn ystod y flwyddyn dan sylw. Mae'r llong yn eiddo i gwmni menter ar y cyd newydd, VT Ocean Sciences Ltd., a ffurfiwyd mewn partneriaeth â Vosper Thorneycroft (UK) Ltd er mwyn cynnal a llogi'r llong i'r Brifysgol ac erall. Mae Vosper Thorneycroft hefyd wedi darparu cyllid o £1.4m ar gyfer y fenter, sydd wedi galluogi gwario £940k ar gyfleusterau ar y lan ym Mhorthaethwy.

Bydd y Brifysgol yn cynnig cynllun datblygiad ffisegol newydd i roi sylw i anghenion ystad y Brifysgol dros y deng mlynedd nesaf.

Datblygiadau yn y Dyfodol

Rydym yn ymwybodol o'r angen i barhau'n gystadleuol â sefydliadau addysg uwch eraill ac i sefydlu meysydd dysgu academaidd newydd. Sefydlwyd gr p trafod i ystyried y posibilrwydd o gyflwyno'r gyfraith fel disgyblaeth academaidd. Rydym hefyd yn cyd-weithio'n agos â'r Coleg Meddygol ac eraill sydd â diddordeb yn y maes i gyflwyno dysgu clinigol. Mae'r Ysgol Busnes a Datblygiad Rhanbarthol, a ffurfiwyd yn ddiweddar, hefyd yn cynnig posibiliadau cyffrous.

Diweddglo

Nid oes amheuaeth na fu perfformiad ariannol y Brifysgol drwodd a thro yn y flwyddyn dan sylw cystal ag y gallem fod wedi ei ddisgwyl yn rhesymol o ystyried yr hinsawdd ariannol anodd bresennol. Rwy'n fodlon yn bersonol na all y corff llywodraethol a swyddogion y Brifysgol wneud mwy na'r hyn y maent yn ei wneud ar hyn o bryd i ddiogelu lles ariannol y Brifysgol.

Mae'r Brifysgol yn ymrwymedig i ddangos yr arfer gorau ym mhob agwedd ar lywodraethu corfforaethol. Mae'r crynodeb hwn yn disgrifio'r modd y mae'r Brifysgol yn cymhwyso'r egwyddorion a bennwyd yn Adran 1 y Côd Cyfunol ar Lywodraethu Corfforaethol a gyhoeddwyd gan Gyfnewidfa Stoc Llundain ym Mehefin 1998. Ei ddiben yw cynorthwyo'r sawl sy'n darllen yr adroddiadau cyllidol i ddeall sut y cymhwyswyd yr egwyddorion.

Mae Cyngor y Brifysgol yn gyfrifol am system reolaeth fewnol y Brifysgol ac am adolygu ei heffeithiolrwydd. Ni all unrhyw system reolaeth fewnol, fodd bynnag, ond darparu sicrwydd rhesymol, eithr nid diamod, rhag camddatganiad neu golled berthnasol. Felly, fe'i cynlluniwyd i reoli, yn hytrach na dileu, risgiau arwyddocaol sy'n bygwth amcanion busnes y Brifysgol.

Mae'r Cyngor o'r farn fod proses gyfredol ar gyfer adnabod, gwerthuso a rheoli risgiau arwyddocaol y Brifysgol, ei bod yn weithredol ar gyfer y flwyddyn a orffennodd 31 Gorffennaf 2001 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon, ei bod yn cael ei hadolygu'n rheolaidd gan y Cyngor a'i bod yn unol â'r cyfarwyddyd rheolaeth fewnol ar gyfer cyfarwyddwyr ar y Côd Cyfunol fel y pennir ei fod yn briodol i addysg uwch.

Y mae'r Brifysgol yn gorfforaeth annibynnol y mae ei statws cyfreithiol yn deillio o Siarter Frenhinol a ddyfarnwyd yn wreiddiol yn 1885. Pennir ei hamcanion, ei phwerau a fframwaith ei threfn llywodraeth yn y Siarter a'i Statudau ategol, y cymeradwywyd y fersiwn diweddaraf ohonynt gan y Cyfrin Gyngor yn 1997.

O dan y Siarter a'r Statudau mae'n rhaid i'r Brifysgol gael tri chorff ar wahân, pob un â'i swyddogaethau a chyfrifoldebau wedi eu diffinio'n glir, i oruchwylio a rheoli ei gweithgareddau, fel a ganlyn:

- Y Cyngor - yw'r corff llywodraethol gweithredol sy'n gyfrifol am gyllid, eiddo, buddsoddiadau a busnes cyffredinol y Brifysgol, ac am bennu cyfeiriad strategol cyffredinol y sefydliad. Pennir y materion a neilltuir yn arbennig i'w penderfynu gan y Cyngor yn Statudau'r Brifysgol; trwy arfer a dan y Memorandwm Cyllidol gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

  Mae swyddogaethau Llywydd ac Is-Lywydd y Cyngor yn rhai ar wahân i swyddogaeth Prif Weithredwr y Brifysgol, sef yr Is-Ganghellor. Daw y mwyafrif o aelodau'r Cyngor o'r tu allan i'r Brifysgol (disgrifir hwy fel aelodau lleyg), ac o blith y rhain mae'n rhaid dewis ei Gadeirydd a'i Is-Gadeirydd. Ymhlith ei aelodau hefyd ceir cynrychiolwyr o blith staff y Brifysgol ac o blith y myfyrwyr. Nid oes yr un o'r aelodau lleyg yn derbyn unrhyw dâl, ac eithrio ad-daliad treuliau, am y gwaith a wnânt i'r Brifysgol. Mae'r holl aelodau, ac eithrio'r Is-Ganghellor, sydd yn aelod *ex officio* o'r Cyngor, wedi eu penodi am gyfnodau penodedig yn amodol ar gael eu hailethol, ac nid yw ailbenodi yn awtomatig.

- Y Senedd - yw awdurdod academaidd y Brifysgol a daw ei haelodaeth yn gyfan gwbl o blith staff academaidd a myfyrwyr y sefydliad. Ei swyddogaeth yw cyfarwyddo a rheoli gwaith dysgu ac ymchwil y Brifysgol.

- Y Llys - corff mawr, ffurfiol at ei gilydd yw hwn (sydd yn bur debyg i gyfarfod cyfranddalwyr cwmni cyhoeddus mawr). Mae'n gyfrwng lle gall y buddiannau ehangach a wasanaethir gan y Brifysgol gael eu cysylltu â'r sefydliad, ac mae'n fforwm cyhoeddus lle gall aelodau'r Llys godi unrhyw faterion yn ymwneud â'r Brifysgol. Fel rheol mae'r Llys yn cyfarfod unwaith y flwyddyn i dderbyn Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon y Brifysgol. Yn ogystal mae angen i'r Llys gymeradwyo unrhyw newidiadau o bwys i gyfansoddiad y Brifysgol cyn y gellir eu cyflwyno i'r Cyfrin Gyngor.

  Daw mwyafrif o aelodau'r Llys o'r tu allan i'r Brifysgol, gan gynrychioli'r gymuned leol a chyrff penodol eraill sydd â diddordeb yng ngwaith y Brifysgol, ond mae'r aelodaeth hefyd yn cynnwys cynrychiolwyr o blith staff y Brifysgol (academaidd ac anacademaidd) ac o blith y myfyrwyr.

Er bod y Cyngor yn cyfarfod o leiaf bedair gwaith yn ystod pob blwyddyn academaidd, ymdrinnir â llawer o’i waith manwl i ddechrau gan Bwyllgorau Sefydlog, yn arbennig y Pwyllgor Cyllid ac Amcanion Cyffredinol, y Pwyllgor Ystadau ac Adeiladau, y Pwyllgor Enwebiadau, y Pwyllgor Taliadau a’r Pwyllgor Archwilio. Adroddir yn ffurfiol ar benderfyniadau’r Pwyllgorau hyn i’r Cyngor, ac i’r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau lle bo angen. Sefydlwyd y Pwyllgorau hyn, ynghyd ag eraill penodol, yn ffurfiol fel Pwyllgorau’r Cyngor gyda’u cylch gorchwyl a’u haelodaeth, (yn cynnwys cyfran sylweddol o aelodau lleyg y dewisir y Cadeirydd o’u plith), wedi eu pennu yn un o Ordinhadau’r Brifysgol.

Mae’r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau yn adrodd i’r Cyngor ac i’r Senedd. Mae’r Pwyllgor hwn, a gadeirir gan Gadeirydd y Cyngor, yn cynghori’r Cyngor ar y cyfeiriad strategol cyffredinol y dylai’r Brifysgol ei ddilyn. Mae’n cyd-drefnu ac yn integreiddio gweithgareddau academaidd, anacademaidd, cyllidol a chynllunio ffisegol y Brifysgol, yn cyflwyno i’r Cyngor ac i’r Senedd y cyfryw gynlluniau ag a ystyria’n angenrheidiol ar gyfer datblygiad a gweithrediad parhaol y Brifysgol ac yn arolygu eu gweithrediad. Oherwydd hyn mae nifer o Bwyllgorau’r Cyngor a’r Senedd yn adrodd i’w prif gyrff drwy’r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau: mae amserlen Pwyllgorau’r Brifysgol yn sicrhau nad yw hyn yn oedi gwneud penderfyniadau yn ormodol.

Mae’r Pwyllgor Cyllid ac Amcanion Cyffredinol ymhlith pethau eraill yn argymell cyllid blynyddol a chyllidebau cyfalaf y Brifysgol i’r Cyngor ac yn arolygu perfformiad mewn perthynas â’r cyllidebau a gymeradwywyd.

Mae’r Pwyllgor Enwebiadau yn ystyried enwebiadau ar gyfer swyddi gwag cyfetholedig yn aelodaeth y Cyngor o dan y Statud berthnasol. Penodir rhai aelodau lleyg gan gyrff allanol. Mae’r aelodau lleyg hynny yn gymwys i’w hailbenodi gan y cyrff perthnasol pan maent yn ymddeol drwy gylchdro aelodaeth.

Mae’r Pwyllgor Taliadau yn pennu cyflogau’r aelodau staff uchaf, yn cynnwys yr Is-Ganghellor.

Ffurfir y Pwyllgor Archwilio, sydd yn cyfarfod bob chwarter, o bum aelod lleyg o’r Cyngor. Mae’n gyfrifol am gyfarfod â’r archwilwyr mewnol ac allanol i ystyried eu hadroddiadau a’u hargymhellion ar gyfer gwella systemau rheolaeth fewnol y Brifysgol, ynghyd ag ymatebion a chynlluniau gweithredu y rheolaeth. Er bod yr uwch swyddogion gweithredol yn mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio fel bo angen, nid ydynt yn aelodau o’r Pwyllgor, a gall y Pwyllgor gyfarfod â’r archwilwyr mewnol ac allanol ar eu pennau eu hunain i wneud penderfyniadau annibynnol. Mae’r Pwyllgor yn cynghori’r Cyngor ar benodi a thalu’r archwilwyr mewnol ac allanol.

Prif swyddog academaidd a gweinyddol y Brifysgol yw’r Is-Ganghellor sydd â chyfrifoldeb cyffredinol i’r Cyngor dros gynnal a hyrwyddo effeithlonrwydd a threfn dda’r Brifysgol. O dan delerau’r Memorandwm Cyllidol ffurfiol rhwng y Brifysgol a Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, yr Is-Ganghellor yw swyddog penodedig y Brifysgol ac yn y swyddogaeth honno gellir galw arno i ymddangos o flaen y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus yn Nh ’r Cyffredin.

Yn unol â Pholisi Rheolaeth Risg y Brifysgol mae Grŵp yr Uwch Swyddogion yn derbyn adroddiadau yn nodi dangosyddion perfformiad a risg allweddol ac yn ystyried materion rheolaeth bosibl a ddygir i’w sylw gan fecanweithiau rhybudd cynnar sydd wedi eu seilio o fewn yr unedau gweithredol ac a atgyfnerthir gan hyfforddiant ymwybyddiaeth risg. Mae Grŵp yr Uwch Swyddogion hefyd yn derbyn adroddiadau rheolaidd gan yr archwiliwr mewnol a chan bwyllgorau priodol, megis y Pwyllgor Diogelwch, sy’n cynnwys argymhellion ar gyfer gwella. Mae swyddogaeth y Pwyllgor Archwilio yn y maes hwn yn cynnwys arolwg ar lefel uchel o reolaeth ariannol fewnol. Mae’r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau, ar ran y Corff Llywodraethu, yn ystyried risg a rheolaeth ac yn derbyn adroddiadau ar hynny gan Grŵp yr Uwch Swyddogion. Mae’r pwyslais ar roi darlun llawn i gael mesur perthnasol o sicrwydd ac nid ar adrodd ar rai eithriadau yn unig. Yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd 2001, cyflawnodd y Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau yr asesiad blynyddol ar gyfer y flwyddyn a orffennodd 31 Gorffennaf 2001 trwy ystyried dogfennau gan Grŵp yr Uwch Swyddogion a’r archwiliad mewnol, a chymryd i ystyriaeth bethau a ddigwyddodd er 31 Gorffennaf 2001.

Yn unol â'r Siarter Frenhinol, y mae Cyngor Prifysgol Cymru, Bangor yn gyfrifol am weinyddu a rheoli busnes Prifysgol Cymru, Bangor a gofynnir iddo gyflwyno adroddiadau archwiliedig ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

Y mae'r Cyngor yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol sydd yn datgelu â chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol Prifysgol Cymru, Bangor ac yn ei alluogi i sicrhau fod yr adroddiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â'r Siarter Frenhinol, y Datganiad Ymarfer Cyfrifyddu Cymeradwy ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch a safonau cyfrifyddu perthnasol eraill. Hefyd, o fewn telerau ac amodau Memorandwm Cyllidol a gytunwyd rhwng Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a Chyngor Prifysgol Cymru, Bangor, gofynnir i'r Cyngor, drwy ei ddeiliad swydd penodedig, baratoi adroddiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sydd yn rhoi golwg cywir a theg ar gyflwr materion Prifysgol Cymru, Bangor ac ar y gweddill neu'r diffyg a'r llif-arian am y flwyddyn honno.

Mae'r Cyngor yn gyfrifol hefyd am gynnal ac am gywirdeb adroddiadau ariannol a gyhoeddir ar we-fan y Brifysgol. Dylid nodi y gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig yn ymwneud â pharatoi a dosbarthu adroddiadau ariannol wahaniaethu oddi wrth ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Wrth beri paratoi'r adroddiadau ariannol y mae'n rhaid i'r Cyngor sicrhau:

- y detholir polisiau cyfrifyddu addas a'u cymhwyso'n gyson;
- y llunnir barn ac amcangyfrifon sydd yn rhesymol a doeth;
- fod safonau cyfrifyddu cymwys wedi'u dilyn, yn amodol ar unrhyw wyriadau o bwys a ddatgelwyd ac a esboniwyd yn yr adroddiadau ariannol;
- fod cyfriflenni ariannol yn cael eu paratoi ar sail busnes gweithredol onid yw'n amhriodol tybio y bydd Prifysgol Cymru, Bangor yn parhau i weithredu. Y mae'r Cyngor yn fodlon fod gan Brifysgol Cymru, Bangor adnoddau digonol i barhau i weithredu hyd y gellir rhagweld: oherwydd hyn parheir i fabwysiadu'r sail busnes gweithredol wrth baratoi'r adroddiadau ariannol.

Y mae'r Cyngor wedi cymryd camau rhesymol i:

- sicrhau y defnyddir y cyllid a geir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru yn unig ar gyfer y dibenion y rhoddwyd ef ac yn unol â'r Memorandwm Cyllidol gyda'r Cyngor Cyllido ac unrhyw amodau eraill y gallai'r Cyngor Cyllido eu pennu o bryd i'w gilydd;
- sicrhau y ceir rheolaeth gyllidol briodol i ddiogelu arian cyhoeddus ac arian o ffynonellau eraill;
- ddiogelu asedion Prifysgol Cymru, Bangor ac i rwystro a darganfod twyll;
- sicrhau rheolaeth gynnil, effeithlon ac effeithiol o adnoddau a gwariant Prifysgol Cymru, Bangor.

Y mae elfennau allweddol system reolaeth gyllidol fewnol y Brifysgol, a gynlluniwyd i gyflawni'r cyfrifoldebau a nodwyd uchod, yn cynnwys y canlynol:

- diffiniadau eglur o gyfrifoldebau penaethiaid adrannau academaidd a gweinyddol a'r awdurdod a ddirprwywyd iddynt;
- proses gynllunio gynhwysfawr tymor-canolig a byr, wedi ei hategu â chyllidebau incwm, gwariant a chyfalaf blynyddol manwl;

- adolygiadau rheolaidd o berfformiad academaidd ac adolygiadau misol o ganlyniadau cyllidol gan gynnwys adrodd ar amrywedd a'r manylion diweddaraf am ganlyniadau a ddaroganwyd;

- gofynion a ddiffiniwyd ac a ffurfiolwyd yn eglur ar gyfer cymeradwyo a rheoli gwariant, gyda'r penderfyniadau buddsoddi sy'n cynnwys gwariant cyfalaf neu refeniw yn rhwym i'w gwerthuso'n ffurfiol a manwl a'u hadolygu yn unol â lefelau cymeradwyo a bennir gan y Cyngor;

- Rheoliadau Cyllidol cynhwysfawr, yn nodi manylion am reolaethau a threfniadaethau cyllidol, wedi eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Cyllid ac Amcanion Cyffredinol;

- corff Archwilio Mewnol proffesiynol â'i raglen flynyddol wedi ei chymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio Ariannol.

Y mae'r Pwyllgor Archwilio, ar ran y Cyngor, wedi adolygu effeithiolrwydd system reolaeth fewnol y Brifysgol. Fodd bynnag, ni all unrhyw system reolaeth ariannol fewnol roi ond sicrwydd rhesymol eithr nid diamod rhag camddatganiad neu golled berthnasol.

Adroddiad yr archwiliwr annibynnol i Gyngor Prifysgol Cymru, Bangor

Rydym wedi archwilio’r adroddiadau cyllidol sy’n cynnwys y cyfrif incwm a gwariant, y fantolen, y gyfriflen llif arian, y gyfriflen cyfanswm enillion a diffygion cydnabyddedig a’r nodiadau cysylltiedig a baratowyd yn ôl confensiwn cost hanesyddol (a newidwyd gan adbrisio rhai asedion penodedig) ac yn unol â’r polisïau cyfrifyddu a bennir ar dudalennau 15 hyd 18.

Cyfrifoldebau Priodol y Corff Llywodraethol a’r Archwilwyr

Fel y disgrifir yn y datganiad o gyfrifoldebau’r Cyngor ar dudalennau 6 a 7, mae’r Cyngor yn gyfrifol am baratoi’r adroddiadau cyllidol yn unol â’r Datganiad Arfer Cymeradwy ar Gyfrifyddu mewn Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch, cyfraith berthnasol a safonau cyfrifyddu y Deyrnas Unedig. Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio’r adroddiadau cyllidol yn unol â gofynion cyfreithiol a rheoliadol perthnasol a Safonau Archwilio’r Deyrnas Unedig a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio.

Rydym yn adrodd i chwi ein barn a yw’r adroddiadau cyllidol yn rhoi darlun cywir a theg ac a ydynt wedi eu paratoi’n briodol yn unol â’r Datganiad Arfer Cymeradwy ar Gyfrifyddu mewn Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch. ’Rydym hefyd yn adrodd i chwi a yw’r incwm, ym mhob agwedd hanfodol, gan gyrff cyllido, o grantiau ac incwm ar gyfer dibenion penodol ac o gronfeydd cyfyngedig eraill a weinyddir gan y sefydliad, wedi ei ddefnyddio’n briodol yn unig i’r dibenion y derbyniwyd ef ar eu cyfer, ac a yw’r incwm wedi ei ddefnyddio yn unol â statudau’r sefydliad a lle bo’n briodol â’r memorandwm cyllidol gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. ’Rydym hefyd yn adrodd i chwi, os, yn ein barn ni, nad yw’r sefydliad wedi cadw cofnodion cyfrifyddu priodol, os nad yw’r cofnodion cyfrifyddu yn cytuno â’r adroddiadau cyllidol, ac os nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth a’r esboniadau sydd arnom eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Rydym wedi darllen y wybodaeth arall yn yr Adroddiad Blynyddol ac ystyriwn y goblygiadau i’n hadroddiad ni os down yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau ymddangosiadol neu anghysonderau hanfodol â’r adroddiadau cyllidol.

Sail ein Barn

Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â’r Safonau Archwilio a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio a’r Côd Ymarfer Archwilio a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Mae archwiliad yn cynnwys archwilio, ar sail prawf, dystiolaeth sy’n berthnasol i’r symiau a’r datguddion yn yr adroddiadau cyllidol. Mae hefyd yn cynnwys asesiad o’r amcangyfrifon a’r dyfarniadau arwyddocaol a wneir gan y Cyngor wrth baratoi’r adroddiadau cyllidol, ac a yw’r polisïau cyfrifyddu yn briodol i amgylchiadau’r sefydliad, ac a gymhwysir hwy’n gyson a’u datguddio’n ddigonol.

Cynlluniasom a pherfformiasom ein harchwiliaid fel y medrem gael yr holl wybodaeth ac esboniadau yr ystyriem eu bod yn angenrheidiol er mwyn darparu inni dystiolaeth ddigonol i roi sicrwydd rhesymol fod yr adroddiadau cyllidol yn rhydd o gamddatganiad hanfodol, boed hynny wedi ei achosi gan dwyll neu afreoleidd-dra neu gamgymeriad arall. Wrth lunio ein barn arfarnasom hefyd ddigonoldeb cyffredinol cyflwyniad y wybodaeth yn yr adroddiadau cyllidol.

Barn

Yn ein barn ni:

a. mae'r adroddiadau cyllidol yn rhoi darlun cywir a theg o amgylchiadau'r sefydliad a'r gr p ar 31 Gorffennaf 2001, ac o weddill incwm dros wariant a llifau arian y gr p am y flwyddyn a ddaeth i ben y pryd hwnnw, ac y maent wedi eu paratoi'n briodol yn unol â'r Datganiad Arfer Cymeradwy ar Gyfrifyddu mewn Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch;

b. ym mhob agwedd hanfodol, mae'r incwm o Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, y Cyngor Cenedlaethol, grantiau ac incwm i ddibenion penodol ac o gronfeydd cyfyngedig eraill a weinyddir gan y sefydliad wedi cael eu defnyddio i'r dibenion y derbyniwyd hwy ar eu cyfer;

c. ym mhob agwedd hanfodol, mae'r incwm wedi ei ddefnyddio yn unol â statudau'r sefydliad a, lle bo'n briodol, â'r Memorandwm Cyllidol a ddyddiwyd 1 Ionawr 1997 gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

PricewaterhouseCoopers
Cyfrifyddion Siartredig
Lerpwl
7 Rhagfyr 2001

Cyfrif Incwm a Gwariant

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2001

	Nodyn	Cyfunol 2000/01 £000	Cyfunol 1999/00 £000
INCWM			
Grantiau'r Cyngor	1	28327	27649
Ffïoedd Academaidd a Grantiau Addysg	2	15164	14515
Grantiau a Chontractau Ymchwil	3	9546	9433
Incwm Arall	4	14901	14095
Incwm Gwaddol a Buddsoddiadau	5	389	503
Cyfanswm Cyfunol a chyfran o'r Fenter ar y Cyd		68327	66195
Namyn cyfran Incwm y Fenter ar y Cyd		(1221)	(1150)
Cyfunol		67106	65045
GWARIANT			
Costau Staff	7	41845	40539
Costau Ailstrwythuro Eithriadol	7	375	1623
Treuliau Gweithredol Eraill	8	21429	21251
Dibrisiad	12	2798	2672
Llog Taladwy	9	1473	1517
Cyfanswm Gwariant	10	67920	67602
Diffyg Gweithredol ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad a chyn cyfran o Weddill y Fenter ar y Cyd a Buddiannau Lleiafrifol		(814)	(2557)
Cyfran o Weddill y Fenter ar y Cyd		43	56
Diffyg ar Weithrediadau Parhaus ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad		(771)	(2501)

ADRODDIAD AR WEDDILLION A DIFFYGION COSTAU HANESYDDOL	Nodyn	2000/01 £000	1999/00 £000
Diffyg ar Weithrediadau Parhaus ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad		(771)	(2501)
Y gwahaniaeth rhwng Dibrisiad ar Sail Cost Hanesyddol a'r Codiad Dibrisiad Gwirioneddol am y Flwyddyn wedi'i gyfrifo ar y Swm Adbrisiedig	21	753	756
Realeiddiad Enillion Adbrisiad Eiddo yn y Blynyddoedd Blaenorol	21	155	625
Gweddill/(Diffyg) Cost Hanesyddol am y Flwyddyn		137	(1120)

Mae incwm a gwariant cyfunol y Brifysgol a'i his-gwmniau yn ymwneud yn llwyr â gweithrediadau sy'n parhau.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 19 i 42 yn ffurfio rhan hanfodol o'r datganiadau cyllidol hyn.

Mantolen

ar 31 Gorffennaf 2001

	Nodyn	Cyfunol 2001 £000	Cyfunol 2000 £000	Prifysgol 2001 £000	Prifysgol 2000 £000
ASEDION SEFYDLOG					
Asedion Diriaethol	12	95391	99019	92654	96369
Buddsoddiadau	13				
- is-gwmnïau				4260	4260
- mentrau ar y cyd		75	(18)	50	
- cyfran o'r asedion crynswth		*2666*	*860*		
- cyfran o'r rhwymedigaethau crynswth		*(2591)*	*(878)*		
- benthyciad i'r fenter ar y cyd		1410		1410	
- arall		33	33	33	33
		96909	99034	98407	100662
BUDDSODDIADAU ASED GWADDOL	14	5021	5694	5021	5694
ASEDION CYFREDOL					
Stociau a Storfeydd mewn Llaw		274	350	166	242
Dyledwyr	15	9012	7967	9281	8049
Buddsoddiadau	13		4		4
Adneuon tymor byr	26	1849	2295	1849	2295
Arian yn y Banc ac mewn Llaw		609	695	195	147
		11744	11311	11491	10737
CREDYDWYR: SYMIAU YN DDYLEDUS O FEWN UN FLWYDDYN	16	(12498)	(11701)	(12453)	(11714)
RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL NET		(754)	(390)	(962)	(977)
CYFANSWM ASEDION NAMYN RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL		101176	104338	102466	105379
CREDYDWYR: SYMIAU YN DDYLEDUS AR ÔL MWY NAG UN FLWYDDYN	17	(16897)	(17682)	(17943)	(18476)
DARPARIAETHAU AR GYFER RHWYMEDIGAETHAU A CHODIADAU	18	(815)	(1757)	(815)	(1757)
ASEDION NET		83464	84899	83708	85146

	Nodyn	Cyfunol 2001	Cyfunol 2000	Prifysgol 2000	Prifysgol 2000

Mantolen

ar 31 Gorffennaf 2001

		£000	£000	£000	£000
GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG	19	10685	7757	10666	7757
GWADDOLION					
Penodol	20	4483	5073	4483	5073
Cyffredinol	20	538	621	538	621
		5021	5694	5021	5694
CRONFEYDD WRTH GEFN					
Cronfa Adbrisiad	21	37754	41568	37754	41568
Cyfrif Incwm a Gwariant	22	30038	29914	30267	30127
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN		67792	71482	68021	71695
BUDDIANNAU LLEIAFRIFOL		(34)	(34)		
CYFANSWM CRONFEYDD		83464	84899	83708	85146

Cymeradwywyd yr adroddiadau cyllidol ar dudalennau 10 i 42 gan y Cyngor ar 7 Rhagfyr 2001 ac fe'u harwyddwyd ar ei ran gan:

H R EVANS, Is-Ganghellor

H ELWYN JONES, Trysorydd

D W HUGHES, Cyfarwyddwr Cyllid

Prifysgol Cymru, Bangor

Adroddiad Llif-Arian Cyfunol

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2001

	Nodyn	2000/01 £000	1999/00 £000
MEWNLIF ARIAN NET O'R GWEITHGAREDDAU GWEITHREDOL	24	1394	4249
Adenillion ar Fuddsoddiadau a Chynnal Cyllid	27	(1060)	(996)
Gwariant Cyfalaf a Buddsoddiad Ariannol	28	(23)	(2297)
All-lif Arian cyn Rheolaeth Adnoddau Rhydd a Chyllido		311	956
Rheolaeth Adnoddau Rhydd	26	446	711
Cyllido	25	(725)	(652)
CYNNYDD MEWN ARIAN YN Y FLWYDDYN		32	1015

CYSONI LLIF-ARIAN NET Â'R SYMUD YN Y DYLEDION NET

	Nodyn	2000/01 £000	1999/00 £000
CYNNYDD MEWN ARIAN YN Y FLWYDDYN		32	1015
Gostyngiad mewn Adneuon Tymor-byr	26	(446)	(711)
Benthyciadau Newydd	25	(5)	
Ad-daliadau Cyfalaf	25	730	652
Newid yn y Ddyled Net yn y Flwyddyn		311	956
Dyled Net ar 1 Awst	26	(15241)	(16197)
DYLED NET AR 31 GORFFENNAF	26	(14930)	(15241)

Enillion a Diffygion Cydnabyddedig

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2001

	Nodyn	Cyfunol 2000/01 £000	Cyfunol 1999/00 £000
Diffyg ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad gan gynnwys cyfran o Weddill y Fenter ar y Cyd		(771)	(2501)
(Dibrisiad)/Adbrisiad Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	20	(712)	312
Incwm Gwaddol a gadwyd am y Flwyddyn	20	24	18
Gwaddolion Newydd	20	15	38
Diffyg Ailbrisiad	21	(2919)	
CYFANSWM COLLEDION CYDNABYDDEDIG AR GYFER Y FLWYDDYN		(4363)	(2133)

Cysoni

Cronfeydd wrth Gefn a Gwaddolion	77142
Cyfanswm y Colledion Cydnabyddedig yn gysylltiedig â'r Flwyddyn	(4363)
Cronfeydd wrth Gefn a Gwaddolion wrth Gloi	72779

Polisïau Cadw Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2001

1. Sail Paratoi

Paratowyd yr adroddiadau cyllidol hyn yn unol â'r Datganiad Ymarfer Cymeradwy (SORP): *Accounting for Further and Higher Education* ac yn unol â'r Safonau Cyfrifyddu cymwys. Maent yn cydymffurfio â'r cyfarwyddyd a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

2. Sail Cyfrifyddu

Paratowyd yr adroddiadau cyllidol yn ôl y confensiwn cost hanesyddol a addaswyd trwy adbrisio buddsoddiadau asedion gwaddol ac adbrisiad argadwedig tir ac adeiladau (gweler paragraff 8).

3. Sail Cyfuno

Y mae'r adroddiadau cyllidol cyfunol yn cynnwys cyfriflenni cyllidol y Brifysgol a phob is-gwmni am y flwyddyn ariannol hyd 31 Gorffennaf 2001. Dilëir yn llwyr werthiannau ac elw rhyng-gr p wrth eu cyfuno. Mae'r daliadau yn yr Institute for Financial Management a VT Ocean Sciences Limited yn un o berchenogaeth a rheolaeth gyfartal, ac o'r herwydd fe'i cyfririr ar sail soddgyfran grynswth yn unol â FRS 9: Cyfranogion a Mentrau ar y Cyd. Yn unol â FRS 2: Cyfrifyddu ar gyfer Is-gwmnïau, nid yw gweithgareddau Undeb Myfyrwyr y Brifysgol a'r Ymddiriedolaeth Ddatblygu wedi eu cyfuno gan nad yw'r Brifysgol yn rheoli'r gweithgareddau hynny.

Mae'r manylion am fusnes is-gwmnïau a menter ar y cyd y Brifysgol fel a ganlyn:

	% Daliad	Dyroddiad Cyfranddaliad Cyfalaf	Gwlad y Cofrestriad	Natur y Busnes
Industrial Development Bangor (UWB) Limited	100%	140,000 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Cymru	Offerwaith Electronig

Cafodd y Brifysgol y daliad am gost o £80,000, ac mae'r Cwmni hefyd wedi gwneud dyroddiad cyfalaf o £60,000.

Duostore Limited	100%	7,906,644 Cyfranddaliadau Cyffredin 50c	Cymru	Datblygiad eiddo y Brifysgol

Daliad a gafwyd gan y Brifysgol ar gost o £4,180,320.

Institute for Financial Management	50%	Cyfyngedig â gwarantiad	Cymru	Cyrsiau dysgu o bellter

Daliad ar sail Menter ar y Cyd â'r Manchester Business School

Gwasanaethau Gwybodaeth y Gogledd Cyfyngedig	50%	2 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Cymru	Gwasanaethau Llyfrgell
UWB Enterprises Limited	100%	2 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Cymru	Masnachol cyffredinol
VT Ocean Sciences Limited	50%	50,000 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Lloegr	Llogi llong ymchwil

Daliad a gafwyd gan y Brifysgol yn ystod y flwyddyn ar sail Menter ar y Cyd â Vosper Thorneycroft (UK) Limited.

4. Cydnabod incwm

Cynhwysir incwm o grantiau ymchwil a chontractau a gwasanaethau eraill a wnaethpwyd yng ngraddfa cwblhau'r contract neu'r gwasanaeth dan sylw. Mae hyn fel rheol yn cyfateb i swm y gwariant perthnasol a gafwyd yn ystod y flwyddyn ynghyd ag unrhyw gyfraniadau perthynol tuag at argostau. Credydir yr holl incwm o adneuon tymor-byr a gwaddolion a rhoddion cyffredinol i'r cyfrif incwm a gwariant yn y cyfnod yr enillir ef.

Cynhwysir incwm o waddolion a rhoddion penodol i raddfa gwariant perthnasol a gafwyd yn ystod y flwyddyn.

Cydnabyddir grantiau rheolaidd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a Chyngor Cyllido Addysg Bellach Cymru/Y Cyngor Cenedlaethol yn y cyfnod y derbynnir hwy.

Ymdrinnir â grantiau heb fod yn rheolaidd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru neu gyrff eraill a dderbyniwyd mewn perthynas â chaffael neu adeiladu asedion sefydlog fel grantiau cyfalaf gohiriedig ac fe'u hamorteiddir yn unol â dibrisiad dros oes yr asedion.

5. Cynnal-a-chadw Tir ac Adeiladau

Mae gan y Brifysgol gynllun treigl cynnal-a-chadw hir-dymor o 10 mlynedd a hwnnw yw sail cynnal-a-chadw cyson y stad. Daw costau cynnal-a-chadw hir-dymor a gwaith adferol cynnal rheolaidd o'r cyfrif incwm a gwariant fel maent yn codi.

6. Costau Pensiwn

Y ddau brif gynllun pensiwn ar gyfer staff y Brifysgol yw Cynllun Pensiwn y Prifysgolion a Chynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978. Mae nifer fechan o staff yn parhau mewn cynlluniau pensiwn eraill.

a. Cynllun Pensiwn y Prifysgolion

Mae'r sefydliad yn cymryd rhan yng Nghynllun Pensiwn y Prifysgolion, sef cynllun budd-dâl diffiniedig sy'n cael ei ariannu o'r tu allan a heb fod yn rhan o'r Cynllun Gwladol ar gyfer Pensiynau yn ôl Enillion. Caiff y gronfa ei phrisio bob tair blynedd gan actiwari annibynnol gyda chymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull uned amcanol, a phennir cyfraddau'r cyfraniadau taladwy gan yr ymddiriedolwr ar gyngor yr actiwari. Yn y blynyddoedd eraill, mae'r actiwari yn adolygu cynnydd y cynllun. Asesir costau pensiwn yn unol â chyngor yr actiwari, wedi eu seilio ar brisiad actiwaraidd diweddaraf y cynllun, ac fe'u cyfrifir ar sail cost darparu pensiynau dros y cyfnod y mae'r sefydliad yn elwa oddi wrth wasanaethau'r gweithwyr.

b. Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978

Mae'r Brifysgol yn gweithredu Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978, sef cynllun budd-dâl diffiniedig sy'n cael ei ariannu o'r tu allan a heb fod yn rhan o'r Cynllun Gwladol ar gyfer Pensiynau yn ôl Enillion. Codir y cyfraniadau i'r cynllun o'r cyfrif incwm a gwariant er mwyn lledaenu cost pensiynau dros oes waith y gweithwyr yn y Brifysgol yn y fath fodd fel bo cost y pensiwn yn ganran sylweddol wastad o'r gyflogres bensiynadwy bresennol a dyfodol. Lledaenir amrywiadau o gostau rheolaidd dros y cyfnod gwaith y disgwylir iddo ar gyfartaledd fod yn weddill i aelodau'r Cynllun ar ôl ystyried yn briodol y tynnir arian allan yn y dyfodol. Pennir y cyfraniadau gan actiwarïaid cymwys ar sail prisiadau bob tair blynedd gan ddefnyddio'r dull uned amcanol. Mae hyn yn unol â darpariaethau trosiannol FRS17: Buddion Ymddeol.

7. Arian Tramor

Cofnodir trafodion a wneir mewn arian tramor ar y gyfradd gyfnewid sydd mewn grym ar ddyddiad y trafodion. Trosir asedion ariannol a rhwymedigaethau mewn arian tramor i sterling naill ai ar gyfraddau diwedd y flwyddyn neu, pan fo contractau cyfnewid tramor ymlaen perthynol, ar gyfraddau contract. Ymdrinnir â'r gwahaniaethau cyfnewid sy'n codi o hyn wrth bennu incwm a gwariant am y flwyddyn ariannol.

8. Asedion Sefydlog Dirweddol

a. Tir ac Adeiladau

Mae'r Brifysgol yn flaenorol wedi defnyddio darpariaethau trosiannol FRS 15: Asedion Sefydlog Dirweddol i ganiatáu iddi gadw Tir ac Adeiladau ar eu symiau yn y cyfrifon ar 1 Awst 1999. Cyn y dyddiad hwn roedd Tir ac Adeiladau wedi cael eu nodi yn y fantolen yn ôl eu prisiad, ac eithrio ychwanegiadau rhwng prisiadau, a oedd wedi cael eu nodi yn ôl cost.

Adroddir ar y tir a'r adeiladau a gynhwyswyd ar brisiad ar y seiliau canlynol:

- Datgenir tir ac adeiladau rhydd-ddaliadol yr oedd y Brifysgol yn berchen arnynt cyn 1 Ionawr 1994 ac y medrir eu prisio ar y farchnad agored ar Brisiad Marchnad Agored ar Ionawr 1994.

- Datgenir tir ac adeiladau rhydd-ddaliadol yr oedd y Brifysgol yn berchen arnynt cyn 1 Ionawr 1994 ond na fedrir eu prisio ar y farchnad agored ar Gost cael eiddo newydd wedi ei ddibrisio ar Ionawr 1994.

- Datgenir tir ac adeiladau a gafwyd wrth uno â'r Coleg Normal ar Gost cael eiddo newydd wedi ei ddibrisio ar Fehefin 1993.

Dibrisir adeiladau dros eu hoes ddefnyddiol a amcangyfrifir yn 50 mlynedd. Ni ddibrisir tir oherwydd ystyrir fod iddo oes ddefnyddiol amhenodol.

Lle ceir adeiladau â chymorth grantiau penodol fe'u cyfalefir a'u dibrisio fel uchod. Credydir y grantiau perthynol i gyfrif grant cyfalaf gohiriedig a'u rhyddhau i'r cyfrif incwm a gwariant dros oes economaidd ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased perthynol ar sail sy'n gyson â'r polisi dibrisio.

Ni chyfalefir costau ariannol y gellir yn uniongyrchol eu priodoli i godi adeiladau fel rhan o gost yr asedion hynny.

Cynhelir arolwg o amhariad ar asedion sefydlog os yw digwyddiadau neu newidiadau mewn amgylchiadau yn awgrymu na ellir o bosib adfer swm cynnal yr asedion sefydlog.

Cyfrifir adeiladau sydd wrthi'n cael eu codi ar gost, a seilir ar dystysgrifau'r pensaer a chostau uniongyrchol eraill a gafwyd hyd 31 Gorffennaf. Dibrisir y costau o'r flwyddyn y cafwyd hwy.

b. Cyfarpar
Y mae cyfarpar, gan gynnwys microgyfrifiaduron a meddalwedd sy'n costio llai na £10,000 yr eitem unigol neu gr p o eitemau cysylltiedig, yn cael eu dileu ym mlwyddyn eu caffael. Cyfalefir yr holl gyfarpar arall ar gost. Cofnodir cyfarpar a gyfalefir ar gost ac fe'i dibrisir dros ei oes ddefnyddiol ddisgwyliedig a amcangyfrifir yn 5 mlynedd, neu gyfnod y grant mewn perthynas ag ymchwil benodol neu brojectau eraill.

Pan geir cyfarpar drwy gyfrwng grantiau penodol fe'i cyfalefir a'i ddibrisio yn unol â'r polisi uchod. Ymdrinnir â'r grant cysylltiedig fel grant a dderbyniwyd ymlaen llaw ac fe'i rhyddheir i incwm dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig y cyfarpar.

9. Buddsoddiadau
Mae buddsoddiadau asedion sefydlog nad ydynt wedi eu rhestru ar gyfnewidfa stoc gydnabyddedig yn cael eu cario ar gost hanesyddol namyn unrhyw ddarpariaeth am unrhyw amhariad yn eu gwerth.

Cynhwysir buddsoddiadau sy'n ffurfio rhan o asedion gwaddol yn y fantolen ar werth y farchnad.

Cynhwysir buddsoddiadau asedion cyfredol yn y fantolen ar raddfa is eu cost wreiddiol a gwerth sylweddoladwy net.

10. Stociau
Datgenir stociau ar raddfa is eu cost a gwerth sylweddoladwy net ac eithrio stociau Fferm a gynhwysir ar sail prisiad proffesiynol. Lle bo angen, gwneir darpariaeth am stociau darfodedig, araf i symud a diffygiol. Eithrir y deunyddiau ym meddiant adrannau dysgu ac ymchwil a gwasanaeth, daw'r gwariant o'r cyfrif incwm a gwariant fel mae'n codi.

11. Statws Trethiant

Mae'r Brifysgol yn elusen a ryddheir o fewn telerau Atodlen 2 Deddf Elusennau 1993 ac fel y cyfryw y mae'n elusen o fewn telerau Adran 506(1) Deddf Trethi 1988. Felly, y mae'r Brifysgol yn medru cael ei rhyddhau o drethiant o ran incwm neu'r enillion cyfalafol a dderbynnir o fewn y categoriau a gynhwysir yn Adran 505 Deddf Trethi 1988 neu Adran 256 Deddf Trethiant Enillion Taladwy 1992 i'r graddau fod y cyfryw incwm neu enillion yn cael eu cymhwyso'n gyfan gwbl at ddibenion elusennol.

Nid yw'r Brifysgol yn cael ei rhyddhau yn yr un modd o Dreth ar Werth.

Mae Is-gwmnïau'r Brifysgol yn gorfod talu treth gorfforaeth a TAW yn yr un modd ag unrhyw sefydliad masnachol.

12. Adnoddau Rhydd

Mae adnoddau rhydd yn cynnwys symiau ar adnau tymor-byr gyda banciau cydnabyddedig a rheolwyr cronfeydd proffesiynol.

13. Darpariaethau

Cydnabyddir darpariaethau pan fo gan y Brifygsol rwymedigaeth gyfreithiol neu ddehongladwy o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol. Mae'n debyg y bydd gofyn am drosglwyddo budd economaidd i setlo rhwymedigaeth ac y gellir amcangyfrif y rhwymedigaeth yn ddibynadwy.

1. GRANTIAU'R CYNGOR

	2000/01 £000	1999/00 £000
Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru		
Grantiau Rheolaidd	24817	25180
Grantiau Penodol		
Cynnal-a-chadw Gohiriedig	230	230
Is-adeiledd Academaidd	349	164
Recriwtio Pwnc Blaenoriaeth Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon	79	120
Is-adeiledd Ymchwil	242	355
Addysgu a TGT	265	25
Gwaith Ymchwil	206	206
Gwasanaethau Hyfforddi ac Ymgynghori	114	66
Arall	778	438
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a ryddhawyd yn ystod y flwyddyn		
Adeiladau (Nodyn 19)	141	141
Cyfarpar (Nodyn 19)	124	66
	27345	26991
Grantiau Rheolaidd Cyngor Cyllido Addysg Bellach Cymru/Cyngor Cenedlaethol	542	534
Pwyllgor Systemau Gwybodaeth	440	124
	28327	27649

2. FFÏOEDD HYFFORDDIANT A CHONTRACTAU ADDYSG

	2000/01 £000	1999/00 £000
Myfyrwyr llawn-amser y DU a'r UE	6102	6060
Myfyrwyr llawn-amser tramor	1306	1465
Ffïoedd Rhan-amser	1551	1485
Grantiau Cefnogi Hyfforddiant Ymchwil	109	111
Ffïoedd Cyrsiau Byr	191	229
Contractau Addysg	5905	5165
	15164	14515

3. GRANTIAU A CHONTRACTAU YMCHWIL

	2000/01			1999/00		
	Incwm	Gwariant Union - gyrchol	Cyfraniad Net	Incwm	Gwariant Union-gyrchol	Cyfraniad Net
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cyfadran y Celfyddydau						
Saesneg ac Ieithyddiaeth	33	27	6	26	26	
Cymraeg	19	16	3	10	10	
Astudiaethau'r Cyfryngau	38	31	7			
Gwyddorau Chwaraeon, Iechyd ac Ymarfer	68	59	9	197	160	37
Hanes a Hanes Cymru	40	40		34	32	2
Cyfrifeg, Bancio ac Economeg				50	43	7
Busnes a Datblygiad Rhanbarthol	227	200	27			
Astudiaethau Cymuned, Rhanbarth a Chyfathrebu				72	70	2
Diwinyddiaeth ac Astud. Crefyddol	45	43	2	13	13	
Canolfan Ymchwil Cymru	106	100	6	246	217	29
Cymdeithaseg a Pholisi Cymdeithasol	67	56	11	104	92	12
Cerddoriaeth	26	21	5	15	11	4
Seicoleg	847	687	160	1016	854	162
Cyfanswm Cyfadran y Celfyddydau	1516	1280	236	1783	1528	255
Cyfadran y Gwyddorau						
Gwybodeg	1143	934	209	1279	989	290
Mathemateg	56	44	12	40	32	8
Gwyddorau Eigion	1221	982	239	1274	1051	223
Canolfan Astudiaethau Rhanbarthau Cras	664	581	83	710	611	99
Cemeg	353	285	68	172	150	22
Gwyddorau Biolegol	1493	1284	209	1347	1168	179
Gwyddorau Amaeth a Choedwigaeth	965	796	169	733	586	147
Cyfanswm Cyfadran y Gwyddorau	5895	4906	989	5555	4587	968
Cyfadran Addysg	447	336	111	320	239	81
Cyfadran Astudiaethau Iechyd	10	9	1	11	7	4
Sefydliad Gwyddor yr Amgylchedd	165	150	15	56	52	4
Canolfan Ymchwil Meddygaeth a Gofal	599	506	93	480	397	83
Gweinyddiaeth a Gwasanaethau Canolog	343	263	80	404	305	99
Canolfan Biogyfansoddion	571	433	138	824	604	220
Cyfanswm Ffynonellau Incwm Ymchwil	9546	7883	1663	9433	7719	1714
y Brifysgol a Chyfunol						
Cynghorau Ymchwil	2874			2174		
Elusennau yn y DU	618			566		
Llywodraeth Ganolog/Lleol y DU & Ymddiriedolaethau Iechyd/Ysbytai	3172			3040		
Diwydiant a Masnach y DU	590			1129		
Cyrff Llywodraeth yr UE	1327			1748		
Arall UE	36			84		
Arall Tramor	159			175		
Ffynonellau eraill	770			517		
	9546			9433		

3. GRANTIAU A CHONTRACTAU YMCHWIL (Parhad)

Mae'r Incwm o Grantiau a Chontractau Ymchwil yn cynnwys y Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a ryddhawyd yn y flwyddyn £224,000 (1999/00 £168,000) - gweler hefyd Nodyn 19

4. INCWM ARALL

	2000/01 £000	1999/00 £000
Preswylfeydd, Arlwyo a Chynadleddau	5711	5508
Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd (Nodyn 6)	3974	3951
Ymddiriedolaethau Iechyd	154	276
Rhyddhawyd o'r Grantiau Cyfalaf Gohiriedig (Nodyn 19)	26	22
Adran Hyfforddi	1879	2126
Incwm Arall	3157	2212
	14901	14095

5. INCWM GWADDOOL A LLOG

	1999/00 £000	1999/00 £000
Trosglwyddwyd o'r Gwaddolion Penodol (Nodyn 20)	193	223
Incwm o Fuddsoddiadau Ased Gwaddol Cyffredinol (Nodyn 20)	21	21
Incwm o Fuddsoddiadau Tymor Byr	175	259
	389	503

6. GWASANAETHAU ERAILL A DDARPARWYD

	2000/01			1999/00		
	Incwm	Gwariant Union-gyrchol	Cyfraniad Net	Incwm	Gwariant Union-gyrchol	Cyfraniad Net
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cyfadran y Celfyddydau						
Saesneg ac Ieithyddiaeth	295	256	39	202	185	17
Gwyddorau Chwaraeon, Iechyd ac Ymarfer	33	29	4	5	4	1
Hanes a Hanes Cymru		8	(8)			
Cyfrifeg, Bancio ac Economeg				69	46	23
Busnes a Datblygiad Rhanbarthol	44	53	(9)			
Cymdeithaseg a Pholisi Cymdeithasol	66	65	1	23	23	
Seicoleg	438	380	58	349	333	16
Cyfanswm Cyfadran y Celfyddydau	876	791	85	648	591	57
Cyfadran y Gwyddorau						
Gwybodeg	97	91	6	19	17	2
Gwyddorau Eigion	186	127	59	85	114	(29)
Canolfan Astudiaethau Rhanbarthau Cras	506	582	(76)	477	570	(93)
Cemeg	24	15	9	31	28	3
Gwyddorau Biolegol	4	33	(29)	23	41	(18)
Gwyddorau Amaeth a Choedwigaeth	5	5		12	12	
Cyfanswm Cyfadran y Gwyddorau	822	853	(31)	647	782	(135)
Cyfadran Addysg	124	178	(54)	342	308	34
Cyfadran Astudiaethau Iechyd	1		1	1		1
Canolfan Ymchwil Meddygaeth a Gofal	161	150	11	158	149	9
Sefydliad Gwyddor yr Amgylchedd	14	14		43	42	1
Gweinyddiaeth a Gwasanaethau Canolog	339	297	42	307	273	34
Canolfan Biogyfansoddion	338	463	(125)	236	484	(248)
Rhaglenni Cronfa Gymdeithasol Ewrop	629	532	97	784	636	148
Fferm y Coleg	107	96	11	334	206	128
Cyfanswm y Brifysgol	3411	3374	37	3500	3471	29
IDB (UWB) Ltd	563	503	60	451	402	49
Cyfanswm Cyfunol	3974	3877	97	3951	3873	78

Mae'r incwm o Wasanaethau Eraill a Ddarparwyd yn cynnwys y Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a ryddhawyd yn y flwyddyn £6,000 (1999/00 £14,000) - gweler hefyd Nodyn 19

7. COSTAU STAFF

	2000/01 £000	1999/00 £000
Costau Staff		
Cyflogau a Thaliadau	36006	34924
Costau Nawdd Cymdeithasol	2625	2572
Costau Pensiwn Eraill (Nodyn 29)	3214	3043
Costau Ailstrwythuro Eithriadol	375	1623
	42220	42162

Mae costau ailstrwythuro eithriadol o £375,000 yn 2000/01 yn cynrychioli darpariaeth mewn perthynas â threfniadau diswyddo a gyhoeddwyd cyn diwedd y flwyddyn (Nodyn 18)

		(Ail-ddatganwyd)
Taliadau'r Is-Gangehllor	111	108

Dangosir taliadau'r Is-Ganghellor ar yr un sail â rhai'r staff ar gyflog uwch. Ailddatganwyd y taliadau i gynnwys cyfraniadau pensiwn y Brifysgol i Gynllun Pensiwn y Prifysgolion. Telir y rhain ar yr un cyfraddau ag ar gyfer staff academaidd eraill a daethant i £13,600 (1999/00 - £13,200).

Niferoedd Staff yn ôl y Prif Gategori	Nifer	Nifer
Academaidd ac Ymchwil	626	634
Academaidd Gysylltiedig	225	214
Clercyddol	342	344
Technegol	117	126
Eraill	313	357
	1623	1675

Mynegir niferoedd y staff fel cyfwerth amser-llawn.

Dadansoddiad o Daliadau'r Cyflogeion	2000/01 £000	1999/00 £000 (Ailddatgan-wyd)
£50,001-£60,000	38	32
£60,001-£70,000	9	9
£70,001-£80,000	2	
£80,001-£90,000	1	1
£100,001-£110,000	1	2
£110,001-£120,000	1	

Ailddatganwyd y ffigur am y flwyddyn flaenorol i gynnwys cyfraniadau pensiwn y Brifysgol i Gynllun Pensiwn y Prifysgolion.

8. TREULIAU GWEITHREDOL ERAILL

	2000/01 £000	1999/00 £000
Adrannau Academaidd	6168	5369
Gwasanaethau Academaidd	1267	1031
Gweinyddiaeth a Gwasanaethau Canolog	2251	2064
Treuliau Cynnal Adeiladau	1995	2011
Cynnal a Chadw Rheolaidd yr Adeiladau	1086	1917
Gweithrediadau Preswylfeydd ac Arlwyo	2274	2049
Grantiau a Chontractau Ymchwil	2973	2766
Gwasanaethau a Ddarparwyd	1817	1887
Grant i Undeb Myfyrwyr y Brifysgol	411	418
Taliadau'r Archwilwyr (Prifysgol £29,000: 2000 £24,000)	37	34
Taliadau Archwilwyr am Wasanaethau ac eithrio Archwilio -		
Cynllunio Treth ac Ymgynghori (Prifysgolion £51,000: 2000 £83,000)	51	83
Archwiliad Mewnol a dalwyd i Drydydd Partïon	13	28
Arall	1086	1594
	21429	21251

9. LLOG TALADWY

	2000/01 £000	1999/00 £000
Benthyciadau nad ydynt i'w llwyr ad-dalu o fewn pum mlynedd	1473	1517

10. DADANSODDIAD O WARIANT YN ÔL GWEITHGARWCH

	2000/01					1999/00
	Costau Staff	Dibris-iant	Treuliau Gweith-redol Eraill	Llog Taladwy	Cyfanswm	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Adrannau Academaidd (Nodyn 11)	23051	306	6168		29525	28416
Gwasanaethau Academaidd	2902	133	1267		4302	3901
Gweinyddiaeth Ganolog a Gwasanaethau	3327	55	1222		4604	4090
Addysgol Cyffredinol	170		988		1158	1230
Cyfleusterau Staff a Myfyrwyr	687	4	553	57	1301	1185
Adeiladau	1963	2	3081	371	5417	6255
Gweithrediadau Preswylfeydd ac Arlwyo	1802	3	2274	1040	5119	4804
Dibrisiant Adeiladau		2041			2041	2024
Grantiau a Chontractau Ymchwil (Nodyn 3)	4686	224	2973		7883	7719
Gwasanaethau a Ddarparwyd (Nodyn 6)	2030	30	1817		3877	3873
Ailstrwythuro Staff	375				375	1623
Arall	1227		1086	5	2318	2482
Cyfanswm per Cyfrif Incwm a Gwariant	42220	2798	21429	1473	67920	67602

Ariannwyd y gost dibrisiant gan:

Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Ryddhawyd (Nodyn 19)	521
Cronfa Wrth Gefn Ailbrisio a Ryddhawyd (Nodyn 21)	(753)
Incwm Cyffredinol	3030
	2798

11. ADRANNAU ACADEMAIDD

	2000/01				1999/00
	Staff Academaidd	Staff Anacadem-aidd	Gwariant Arall	Cyfanswm	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000
Cyfadran y Celfyddydau					
Celfyddydau a Dyniaethau	39		1	40	
Saesneg ac Ieithyddiaeth	823	72	115	1010	1136
Cymraeg	279	18	16	313	337
Ieithoedd Modern	387	135	63	585	538
Gwyddorau Chwaraeon, Iechyd ac Ymarfer	526	84	267	877	737
Astudiaethau'r Cyfryngau	171		12	183	
Astudiaethau Cymuned, Rhanbarth a Chyfathrebu					1042
Astudiaethau Crefyddol	354	26	39	419	406
Hanes a Hanes Cymru	606	33	57	696	742
Cyfrifeg, Bancio ac Economeg					932
Busnes a Datblygiad Rhanbarthol	1194	173	432	1799	
Cymdeithaseg a Pholisi Cymdeithasol	1000	117	77	1194	960
Cerddoriaeth	459	31	127	617	560
Seicoleg	1767	275	778	2820	2667
Cyfadran	73	40	4	117	129
Cyfanswm Cyfadran y Celfyddydau	7678	1004	1988	10670	10186
Cyfadran y Gwyddorau					
Gwybodeg	813	248	675	1736	1492
Mathemateg	349	11	23	383	400
Gwyddorau Eigion	1369	677	733	2779	2535
Cemeg	512	158	246	916	868
Gwyddorau Biolegol	1411	511	398	2320	2502
Gwyddorau Amaeth a Choedwigaeth	1059	319	343	1721	1673
Cyfanswm Cyfadran y Gwyddorau	5513	1924	2418	9855	9470
Cyfadran Addysg	1688	215	792	2695	2929
Cyfadran Astudiaethau Iechyd	3069	510	753	4332	4213
Addysg Barhaol	933	116	446	1495	1241
Canolfan Ymchwil Meddygaeth a Gofal	266	20	40	326	257
Sefydliad Gwyddor yr Amgylchedd	24	66	19	109	111
Canolfan Ymchwil y Dyniaethau	25		18	43	9
Cyfanswm Prifysgol a Chyfunol	19196	3855	6474	29525	28416

12. ASEDION DIRIAETHOL

Cyfunol

	Tir ac Adeiladau Rhyddfraint	Cyfarpar	Cyfanswm
Prisiad/Cost	£000	£000	£000
Ar 1 Awst 2000			
Prisiad	79649		79649
Cost	30566	6073	36639
Ychwanegiadau ar Gost	1122	1216	2338
Gwerthiannau ar Brisiad	(281)		(281)
Ailbrisiad	(3431)		(3431)
Ar 31 Gorffennaf 2001			
Prisiad	75937		75937
Cost	31688	7289	38977
Dibrisiant			
Ar 1 Awst 2000	12243	5026	17269
Codiad am y flwyddyn	2042	756	2798
Dilewyd ar Werthiannau	(32)		(32)
Ailbrisiad	(512)		(512)
Ar 31 Gorffennaf 2001	13741	5782	19523
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2001	93884	1507	95391
Gwerth Llyfr Net ar 1 Awst 2000	97972	1047	99019
Etifeddwyd	5982		5982
Ariannwyd gan Grant Cyfalaf	7471	777	8248
Arall	80431	730	81161
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2001	93884	1507	95391

12. ASEDION DIRIAETHOL (parhad)

Prifysgol

	Tir ac Adeiladau Rhyddfraint	Cyfarpar	Cyfanswm
Prisiad/Cost	£000	£000	£000
Ar 1 Awst 2000			
Prisiad	79649		79649
Cost	27679	5621	33300
Ychwanegiadau ar gost	995	1184	2179
Gwerthiannau ar Brisiad	(281)		(281)
Ailbrisiad	(3431)		(3431)
Ar 31 Gorffennaf 2001			
Prisiad	75937		75937
Cost	28674	6805	35479
Dibrisiant			
Ar 1 Awst 2000	12003	4577	16580
Codwyd am y flwyddyn	1978	748	2726
Dilewyd ar Werthiannau	(32)		(32)
Ailbrisiad	(512)		(512)
Ar 31 Gorffennaf 2001	13437	5325	18762
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2001	91174	1480	92654
Gwerth Llyfr Net ar 1 Awst 2000	95325	1044	96369
Etifeddwyd	5982		5982
Ariannwyd gan Grant Cyfalaf	7471	758	8229
Arall	77721	722	78443
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2001	91174	1480	92654

Mae rhai adeiladau wedi eu hariannu o ffynonellau’r Trysorlys: pe gwerthid yr adeiladau hyn byddai’n rhaid i’r Brifysgol ildio’r elw i’r Trysorlys neu ei ddefnyddio yn unol â Memorandwm Cyllidol Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

Cwblhawyd prisiad o’r tir a’r adeiladau rhyddfraint fel ar 1 Awst 1999 yn ystod y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2000. Awgrymodd y canlyniadau rai gostyngiadau mewn prisiad a ymddangosai’n afreolaidd ac yn anghyson â phrisiadau blaenorol a gwybodaeth berthnasol arall. Bwriodd hyn amheuaeth ar y tybiaethau a ddefnyddiwyd yn y prisiad a’i amrediad. Nid yw ymchwiliad trylwyr wedi rhoi esboniadau boddhaol am yr holl anghysonderau a byddai, felly, yn amhriodol cydnabod y prisiad yn ei gyfanrwydd yn y cyfrifon hyn. Gwnaed addasiadau i gydnabod rhai agweddau ar y prisiad a ystyrir yn ddibynadwy.

13. BUDDSODDIADAU

	Cyfunol		Prifysgol	
	2001	2000	2001	2000
	£000	£000	£000	£000
Sefydlog				
Buddsoddiad mewn Is-Gwmnïau ar Gost			4260	4260
Buddsoddiad yn y Mentrau ar y Cyd	75	(18)	50	
- cyfran o'r asedion crynswth	*2666*	*860*		
- cyfran o'r rhwymedigaethau crynswth	*(2591)*	*(878)*		
Benthyciad i'r Fenter ar y Cyd	1410		1410	
Buddsoddiad yn CVC Properties Plc ar Gost	33	33	33	33
	1518	15	5753	4293
Cyfredol				
Buddsoddiad yn British Technology Group Plc ar Gost		4		4

14. BUDDSODDIADAU ASEDION GWADDOL

Cyfunol a Phrifysgol

	2000/01	1999/00
	£000	£000
Ar 1 Awst	5694	5326
Ychwanegiadau	993	736
Gwerthiannau	(954)	(680)
(Dibrisiad)/Adbrisiant ar Ailbrisiad	(712)	312
Ar 31 Gorffennaf	5021	5694
Stociau Llog Sefydlog	1232	1296
Soddgyfrannau	3274	3881
Daliannau Banc	515	517
	5021	5694
Llog Sefydlog a Soddgyfrannau ar Gost	3570	3011

15. DYLEDWYR

	Cyfunol		Prifysgol	
	2001	2000	2001	2000
	£000	£000	£000	£000
Symiau dyladwy o fewn un flwyddyn:				
Dyledwyr	4821	5175	4614	5036
Rhagdaliadau ac Incwm Cronedig	3000	2684	2979	2620
Swm dyledus o'r Fenter ar y Cyd	164	108	164	108
Dyledwyr Gr p			497	285
	7985	7967	8254	8049
Symiau dyladwy ar ôl un flwyddyn:				
Rhagdaliad i'r Fenter ar y Cyd	1027		1027	
	9012	7967	9281	8049

Mae'r rhagdaliad i'r Fenter ar y Cyd yn cynnwys costau sefydlog am ddefnyddio'r llong sydd yn eiddo'r Fenter ar y Cyd a dalwyd ymlaen llaw ar gyfer cyfnod y cytundeb defnydd. Codir y rhagdaliad ar y Cyfrif Incwm a Gwariant ar sail llinell syth dros gyfnod y cytundeb.

16. CREDYDWYR: SYMIAU DYLADWY O FEWN UN FLWYDDYN

	Cyfunol		Prifysgol	
	2001	2000	2001	2000
	£000	£000	£000	£000
Morgeisiau a Benthyciadau Anwarantedig	795	735	754	699
Gorddrafftiau Banc	211	331	211	329
Credydwyr a Chroniadau	4777	5320	4722	5208
Nawdd Cymdeithasol a Threthiant Arall Taladwy	1123	1056	1123	1056
Incwm Gohiriedig	5592	4259	5528	4251
Credydwyr Gr p			115	171
	12498	11701	12453	11714

17. CREDYDWYR: SYMIAU DYLADWY AR ÔL MWY NAG UN FLWYDDYN

	Cyfunol		Prifysgol	

	2001	2000	2001	2000
	£000	£000	£000	£000
Morgeisiau ar eiddo preswyl ac arall i’w had-dalu				
mewn rhandaliadau dros gyfnodau yn dod i ben rhwng 2008 a 2023	16789	17561	16789	17561
Dyledion dyledus i Awdurdodau Lleol i’w had-dalu mewn rhandaliadau dros gyfnodau yn dod i ben rhwng 2006 a 2013	108	121	108	121
Benthyciad gan y Cwmni Gr p			350	
Benthyciad Gr p			696	794
	16897	17682	17943	18476

Mae morgeisiau ar eiddo preswyl ac eraill yn cynnwys benthyciadau cyfradd llog sefydlog a newidiol, gyda’r olaf wedi eu cysylltu â naill ai LIBOR neu gyfradd sylfaenol y banc.

18. DARPARIAETHAU AR GYFER RHWYMEDIGAETHAU A CHODIANNAU

Cyfunol a Phrifysgol

	Ail Strwy-thuro Staff	Arall	Cyfanswm
	£000	£000	£000
Ar 1 Awst 2000	1442	315	1757
Defnyddiwyd yn ystod y Flwyddyn	(1341)	(58)	(1399)
Trosglwyddwyd o’r Cyfrif Incwm a Gwariant	375	82	457
Ar 31 Gorffennaf 2001	476	339	815

Mae’r ddarpariaeth derfynol dan Arall yn ymwneud yn llwyr â dyledion ansicr.

19. GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG

Cyfunol

	Cyngor Cyllido	Grantiau a Rhoddion Eraill	Cyfanswm
	£000	£000	£000
Ar 1 Awst 2000			
Adeiladau	6352	1073	7425
Cyfarpar	123	209	332
Cyfanswm	6475	1282	7757
Arian a dderbyniwyd			
Adeiladau		213	213
Cyfarpar	467	332	799
Arall		2437	2437
Cyfanswm	467	2982	3449
Rhyddhawyd i Incwm a Gwariant			
Adeiladau (Nodiadau 1 a 4)	141	26	167
Cyfarpar (Nodiadau 1, 3 a 6)	124	230	354
Cyfanswm (Nodyn 10)	265	256	521
Ar 31 Gorffennaf 2001			
Adeiladau	6211	1260	7471
Cyfarpar	466	311	777
Arall		2437	2437
Cyfanswm	6677	4008	10685

19. GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG (Parhad)

Prifysgol

	Cyngor Cyllido	Grantiau a Rhoddion Eraill	Cyfanswm
	£000	£000	£000
Ar 1 Awst 2000			
Adeiladau	6352	1073	7425
Cyfarpar	123	209	332
Cyfanswm	6475	1282	7757
Arian a dderbyniwyd			
Adeiladau		213	213
Cyfarpar	467	307	774
Arall		2437	2437
Cyfanswm	467	2957	3424
Rhyddhawyd i Incwm a Gwariant			
Adeiladau (Nodiadau 1 a 4)	141	26	167
Cyfarpar (Nodiadau 1, 3 a 6)	124	224	348
Cyfanswm	265	250	515
Ar 31 Gorffennaf 2001			
Adeiladau	6211	1260	7471
Cyfarpar	466	292	758
Arall		2437	2437
Cyfanswm	6677	3989	10666

Mae'r grantiau cyfalaf gohiriedig eraill yn ymwneud ag arian a dderbyniwyd gan Gyngor Ymchwil yr Amgylchedd Naturiol fel rhan o'r cyllid ar gyfer sefydlu cwmni menter ar y cyd VT Ocean Sciences Limited.

20. GWADDOLION

Cyfunol a Phrifysgol

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2001

	Penodol £000	Cyffredinol £000	Cyfanswm £000
Ar 1 Awst 2000	5073	621	5694
Ychwanegiadau	15		15
Dibrisiad Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	(628)	(84)	(712)
Incwm am y Flwyddyn	216	22	238
Trosglwyddwyd i'r Cyfrif Incwm a Gwariant (Nodyn 5)	(193)	(21)	(214)
Ar 31 Gorffennaf 2001	4483	538	5021
Yn cynrychioli:			
Cymrodoriaethau a Chronfeydd Ysgoloriaethau	1430		1430
Cronfeydd Gwobrau	271		271
Cronfeydd Eraill	2782	538	3320
Ar 31 Gorffennaf 2001	4483	538	5021

21. CRONFA WRTH GEFN AILBRISIAD

Cyfunol a Phrifysgol

	2000/01	1999/00
	£000	£000
Ailbrisiadau		
Ar 1 Awst	47953	47953
Ailbrisiad ar 31 Gorffennaf 2001	(2919)	
Ar 31 Gorffennaf	45034	47953
Cyfraniadau i Ddibrisiant		
Ar 1 Awst	(5502)	(4746)
Rhyddhawyd yn ystod y flwyddyn (Nodyn 10)	(753)	(756)
Ar 31 Gorffennaf	(6255)	(5502)
Ad-daliad Prifswm Dyled		
Ar 1 Awst	121	108
Ad-daliadau i Awdurdodau Lleol yn y Flwyddyn	13	13
Ar 31 Gorffennaf	134	121
Realeiddiad ar Werthiannau		
Ar 1 Awst	(1004)	(379)
Rhyddhawyd yn y Flwyddyn	(155)	(625)
Ar 31 Gorffennaf	(1159)	(1004)
Swm Ailbrisiad Net		
Ar 31 Gorffennaf	37754	41568

22. CYFRIF INCWM A GWARIANT

	Cyfunol £000	Prifysgol £000
Diffyg ar Weithrediadau Parhaus ar ôl Dibrisiant Asedion ar Brisiad	(771)	(755)
Cyfraniadau i Dibrisiant a ryddhawyd o Gronfa wrth gefn Ailbrisiad (Nodyn 21)	753	753
Realeiddiad ar werthu Asedion Sefydlog (Nodyn 21)	155	155
Gweddill Cost Hanesyddol am y flwyddyn	137	153
Ad-daliad Prifswm Dyled i Awdurdodau Lleol (Nodyn 21)	(13)	(13)
Ar 1 Awst 2000	29914	30127
Ar 31 Gorffennaf 2001	30038	30267

23. YMRWYMIADAU CYFALAF

Cyfunol a Phrifysgol	2000/01 £000	1999/00 £000
Ymrwymiadau a awdurdodwyd ac a gontractwyd ar 31 Gorffennaf	388	744

24. CYSONIAD DIFFYG GWEITHREDOL CYFUNOL Â LLIF ARIAN NET O'R GWEITHGAREDDAU GWEITHREDOL

	2000/01 £000	1999/00 £000
Diffyg gweithredol ar ôl Dibrisiant Asedau ar Brisiad a chyn cyfran Gweddill a Buddiannau Lleiafrif y Fenter ar y Cyd	(814)	(2557)
Dibrisiant (Nodyn 12)	2798	2672
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig wedi eu rhyddhau i Incwm (Nodyn 19)	(521)	(411)
Incwm Buddsoddi (Nodyn 5)	(389)	(503)
Elw ar Werthiant Asedion Buddsoddiad	(440)	
Elw ar Werthiant Asedion Gwaddol	(516)	(155)
(Elw)/Colled ar Werthiant Asedion Sefydlog	(170)	86
Llog Taladwy (Nodyn 9)	1473	1517
Gostyngiad mewn Stociau	76	213
Cynnydd mewn Dyledwyr	(18)	(104)
Cynnydd mewn Credydwyr	857	2155
(Gostyngiad)/Cynnydd mewn Darpariaethau	(942)	1336
Llif Arian Net i mewn o Weithgareddau Gweithredol	1394	4249

25. CYLLIDO

	Morgeisiau a Benthyciadau £000
Ar 1 Awst 1999	19069
Ad-daliadau Cyfalaf	(652)
Ar 31 Gorffennaf 2000	18417
Ar 1 Awst 2000	18417
Benthyciadau Newydd	5
Ad-daliadau Cyfalaf	(730)
Swm net a ad-dalwyd yn y Flwyddyn	(725)
Ar 31 Gorffennaf 2001	17692

26. DADANSODDIAD O NEWIDIADAU YN Y DDYLED GYFUNOL NET

	Ar 1 Awst £000	Llifau Arian £000	Newidiadau Eraill £000	Ar 31 Gorffennaf £000
Arian yn y Banc ac mewn Llaw				
Asedion Gwaddol	517	(2)		515
Arall	695	(86)		609
Gorddrafftiau Banc	(331)	120		(211)
	881	32		913
Adneuon Tymor Byr	2295	(446)		1849
Dyled yn ddyledus o fewn un flwyddyn	(735)	730	(790)	(795)
Dyled yn ddyledus ar ôl un flwyddyn	(17682)	(5)	790	(16897)
	(15241)	311		(14930)

27. ADENILLION AR FUDDSODDIADAU A CHYNNAL CYLLID

	Nodyn	2000/01 £000	1999/00 £000
Incwm o Waddolion	20	238	262
Incwm o Fuddsoddiadau Tymor Byr	5	175	259
Llog a Dalwyd	9	(1473)	(1517)
		(1060)	(996)

28. GWARIANT CYFALAF CYFUNOL A BUDDSODDIAD CYLLIDOL

	Nodyn	2000/01 £000	1999/00 £000
Asedion Diriaethol a gafwyd	12	(2338)	(4271)
Buddsoddiadau Ased Gwaddol a gafwyd	14	(993)	(704)
Asedion Net a gafwyd yn y Fenter ar y Cyd		(50)	
Cyfanswm Asedion Sefydlog a Gwaddol a gafwyd		(3381)	(4975)
Derbyniadau o Werthu Asedion Gwaddol		1468	835
Derbyniadau o Werthu Asedion Sefydlog		419	1155
Derbyniadau o Werthiant Asedion Buddsoddiad		444	
Rhagdaliad i'r Fenter ar y Cyd		(1027)	
Benthyciad i'r Fenter ar y Cyd		(1410)	
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a dderbyniwyd	19	3449	650
Gwaddolion a Dderbyniwyd	20	15	38
		(23)	(2297)

29. CYNLLUNIAU PENSIWN

Y ddau brif gynllun pensiwn i staff y Brifysgol yw Cynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS) a Chynllun Pensiwn

ac Yswiriant y Coleg 1978 (CPAS). Delir asedion y cynlluniau mewn cronfeydd ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Mae’r USS yn darparu buddion wedi eu seilio ar gyflog pensiynadwy terfynol ar gyfer gweithwyr academaidd ac academaidd-gysylltiedig holl Brifysgolion y DU a rhai gweithwyr eraill. Mae Cynllun y Coleg yn darparu buddion cyffelyb i staff eraill y Brifysgol. Prisir y cronfeydd pensiwn bob tair blynedd gan actwari annibynnol â chymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio’r dull uned amcanol.

Cynllun Pensiwn y Prifysgolion

Mae’r sefydliad yn cymryd rhan yng Nghynllun Pensiwn y Prifysgolion, sef cynllun budd-dâl diffiniedig sy’n cael ei ariannu o’r tu allan a heb fod yn rhan o’r Cynllun Gwladol ar gyfer Pensiynau ar ôl Enillion. Cedwir asedion y cynllun mewn cronfa ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Nid oes modd nodi cyfran pob sefydliad o asedion a dyledion sylfaenol y cynllun ac felly cyfrifir cyfraniadau at y cynllun fel pe bai’n gynllun cyfrannu diffiniedig. Mae’r gost a nodir o fewn y gweddill/diffyg am y flwyddyn yn y cyfrif incwm a gwariant yn cyfateb i’r cyfraniadau taladwy i’r cynllun ar gyfer y flwyddyn.

Gwnaed prisiad actiwaraidd diweddaraf y cynllun ar 31 Mawrth 1999. Y tybiaethau sy’n cael yr effaith fwyaf arwyddocaol ar ganlyniad y prisiad yw’r rhai sy’n ymwneud â chyfradd elw ar fuddsoddiadau (h.y. cyfraddau llog) a chyfraddau cynnydd mewn cyflog a phensiynau. Mewn perthynas â rhwymedigaethau gwasanaeth blaenorol cafwyd y tybiaethau ariannol o elw’r farchnad a oedd yn bodoli ar ddyddiad y prisiad. Tybid y byddai prisiad cyfradd llog yn 4.5% y flwyddyn, y byddai cynnydd mewn cyflogau yn 3.6% y flwyddyn ac y byddai pensiynau’n cynyddu 2.6% y flwyddyn. Mewn perthynas â rhwymedigaethau gwasanaeth yn y dyfodol tybid y byddai prisiad cyfradd llog yn 5.5% y flwyddyn, yn cynnwys elw buddsoddi ychwanegol o 1% y flwyddyn, y byddai cynnydd mewn cyflogau yn 3.5% y flwyddyn ac y byddai pensiynau’n cynyddu 2.5% y flwyddyn. Gwnaed y prisiad gan ddefnyddio’r dull uned amcanol.

Ar ddyddiad y prisiad, roedd gwerth asedion y cynllun ar y farchnad yn £18,870m (yn cynnwys amcangyfrif o £55m mewn perthynas â thaliadau swmp-drosglwyddo a oedd yn ddyledus) ac roedd gwerth rhwymedigaethau gwasanaeth blaenorol yn £17,427m gan adael gweddill asedion o £1,443m. Roedd yr asedion yn ddigonol felly ar gyfer 108% o’r buddion a oedd wedi crynhoi i aelodau ar ôl caniatáu ar gyfer cynnydd disgwyliedig mewn enillion yn y dyfodol.

Roedd cyfradd y cyfraniad angenrheidiol gan y sefydliad ar gyfer buddion gwasanaeth yn y dyfodol yn unig ar ddyddiad y prisiad yn 16.3% o gyflogau ond cytunwyd y cedwir cyfradd cyfraniad y sefydliad yn 14% o gyflogau. I gyllido’r gostyngiad hwn o 2.3% am y cyfnod o 11 mlynedd o ddyddiad y prisiad (yr oes waith sy’n weddill i aelodau cyfredol y cynllun ar gyfartaledd) bydd angen defnyddio £561m o’r gweddill. Cytunwyd hefyd, yn dilyn y prisiad, y defnyddir £201m o’r gweddill i gyllido rhai gwelliannau mewn buddion. Roedd hyn yn gadael gweddill gwasanaeth blaenorol o £681m (yn cynnwys yr Adran Atodol) i’w gario ymlaen.

Gall gweddillion neu ddiffygion sy’n codi mewn prisiadau yn y dyfodol effeithio ar gyfraniad y sefydliad yn y dyfodol. Mae’r prisiad actiwaraidd ffurfiol nesaf i fod i gael ei wneud ar 31 Mawrth 2002 pryd yr adolygir y cyfraddau uchod.

Cyfanswm cost pensiynau i’r sefydliad oedd £2.855m (2000: £2.684m). Mae hyn yn cynnwys £392k (2000: £368k) o gyfraniadau dyledus ar ddyddiad y fantolen. Cyfradd y cyfraniad taladwy gan y sefydliad oedd 14% o gyflogau pensiynadwy.

29. CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978

Mae'r Brifysgol yn gweithredu cynllun budd diffiniedig yn y DU, Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978. Cynhaliwyd prisiad actwaryddol llawn ar 1 Awst 1999 gan actwari cymwys annibynnol. Blaenamcanwyd canlyniadau'r prisiad hwnnw i 31 Gorffennaf 2001. Y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actwari oedd y canlynol

Cyfradd Cynnydd yn y Cyflogau	5.0%
Cyfradd Cynnydd yn Nhaliadau Pensiwn	3.0%
Cyfradd Disgownt	6.0%
Tybiaeth Chwyddiant	3.0%

Asedion yn y cynllun a chyfradd ddisgwyliedig adennill oedd:

	Cyfradd Adennill Tymor Hir	Gwerth ar 31 Groffennaf 2001
		£ Miliwn
Soddgyfrannau	7.25%	39.7
Bondiau	5.25%	5.0
Eiddo	7.25%	1.8
Arian	5.25%	1.1
		47.6

Mesurwyd y symiau canlynol ar 31 Gorffennaf 2001 yn unol â gofynion FRS 17:

	£ Miliwn
Cyfanswm Gwerth yr Asedion ar y Farchnad	47.6
Gwerth Presennol Rhwymedigaethau'r Cynllun	(38.5)
Gweddill yn y Cynllun - Ased Pensiwn Net	9.1

29. CYNLLUNIAU PENSIWN (Parhad)

Pe bai'r symiau uchod wedi eu cydnabod yn yr adroddiadau cyllidol, byddai asedion net a chyfrif incwm a gwariant y Brifysgol ar 31 Gorffennaf 2001 fel ag a ganlyn:

	£ Miliwn
Asedion Net ac eithrio Ased Pensiwn	83.5
Ased Pensiwn	9.1
Asedion Net gan gynnwys Ased Pensiwn	92.6
Cyfrif Incwm a Gwariant	30.0
Cronfa wrth Gefn Pensiwn	9.1
Cyfrif Incwm a Gwariant	39.1

Costau Pensiwn

Yr oedd cyfanswm cost pensiwn i'r Brifysgol a'i his-gwmnïau yn:

	2000/01 £000	1999/00 £000
Cyfraniadau i USS (14% o gyflogau pensiynadwy)	2855	2684
Cyfraniadau i CPAS (3% o gyflogau pensiynadwy)	232	229
Cyfraniadau i Gynlluniau Pensiwn Eraill	127	130
	3214	3043

Mae cynlluniau pensiwn eraill yn cynnwys cyfraniadau i Gynllun Pensiwn yr Athrawon.

30. TRAFODION PARTI CYSYLLTIEDIG

Oherwydd natur gweithrediadau’r Brifysgol a chyfansoddiad y Cyngor (wedi ei dynnu o sefydliadau’r sector cyhoeddus a phreifat lleol) mae’n anorfod y gwneir, o bryd i’w gilydd, drafodion lle y gallai aelod o’r Cyngor fod â budd ynddynt. Cynhelir yr holl drafodion sydd yn cynnwys sefydliadau lle y gallai aelod o’r Cyngor fod â budd ynddynt o hyd braich ac yn unol â rheoliadau cyllidol y Brifysgol a threfn caffael normal.

Mae’r Athro H.R. Evans, Is-Ganghellor, a’r Athro H.G.Ff. Roberts, Dirprwy Is-Ganghellor, yn ymddiriedolwyr Ymddiriedolaeth Coleg y Santes Fair, Bangor. Yn ystod y flwyddyn gyllidol 2000/01 derbyniwyd cyllid o £49k gan y Brifysgol oddi wrth Ymddiriedolaeth Coleg y Santes Fair, Bangor (1999/2000 £47k).

Yn ystod y flwyddyn, gwasanaethodd Mr D W Hughes, Cyfarwyddwr Cyllid y Brifysgol, fel Cyfarwyddwr UNDEB (Management) Cyf. ac UNDEB (Trading) Cyf. Gwnaed nifer o drafodion yn ystod y flwyddyn rhwng gwahanol adrannau gwasanaeth y Brifysgol ac UNDEB (Management) Cyf ac UNDEB (Trading) Cyf. Cynhaliwyd y trafodion hyn o hyd braich ac yn unol â rheoliadau cyllidol y Brifysgol. Hefyd, mae’r Brifysgol eisoes wedi gwneud blaendal i UNDEB (Trading) Cyf. ac yr oedd y gweddill ar ddiwedd y flwyddyn yn £197k (1999/2000 £217k). Mae’r ddau gwmni hyn yn rhan o Undeb y Myfyrwyr.

Mae nifer o ymddiriedolwyr yr Ymddiriedolaeth Ddatblygu hefyd yn aelodau o’r Cyngor neu’n uwch weithwyr yn y Brifysgol. Amcan yr Ymddiriedolaeth Ddatblygu yw cefnogi gweithgareddau’r Brifysgol trwy gyfrwng rhoddion a derbyniwyd cyfanswm o £188k (1999/2000 £187k) oddi wrth yr Ymddiriedolaeth yn ystod y flwyddyn. Mae’r Brifysgol yn darparu gwasanaeth gweinyddu i’r Ymddiriedolaeth Ddatblygu. Hefyd mae’r Brifysgol eisoes wedi talu arian ymlaen llaw i’r Ymddiriedolaeth Ddatblygu, a’r gweddill ar ddiwedd y flwyddyn oedd £108k (1999/2000 £90k).

31. CRONFEYDD MYNEDIAD A CHALEDI

	2000/01 £000	1999/00 £000
Grantiau Cyngor	432	279
Llog a enillwyd	5	3
	437	282
Talwyd i’r Myfyrwyr	(436)	(282)
Gweddill heb ei wario ar 31 Gorffennaf	1	

Mae grantiau’r Cyngor ar gael i’r myfyrwyr yn unig: mae’r Brifysgol yn gweithredu fel cyfrwng talu yn unig. Felly, mae’r grantiau a’r taliadau cysylltiedig wedi eu heithrio o’r Cyfrif Incwm a Gwariant.

Atodiad

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2001

Cymarebau

CYMAREBAU CYLLIDOL

	2000/01 Cyfunol	1999/00 Cyfunol
Cymhareb Grantiau'r Cyngor i'r Cyfanswm Incwm	41.46%	41.77%
Cymhareb Ffïoedd Cartref a Chontractau Addysg i'r Cyfanswm Incwm	20.28%	19.71%
Cymhareb Ffïoedd Tramor i'r Cyfanswm Incwm	1.91%	2.21%
Cymhareb Incwm Ymchwil i'r Cyfanswm Incwm	13.97%	14.25%
Cymhareb Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd i'r Cyfanswm Incwm	5.82%	5.97%
Cymhareb Gweddill Hanesyddol (Diffyg) am y flwyddyn i'r Cyfanswm Incwm	0.20%	(1.69%)
Rhwymedigaethau Tymor-hir a Darpariaethau i Gronfeydd Wrth Gefn Incwm a Gwariant	58.97%	64.98%
Cymhareb Asedion Hylifol i Rwymedigaethau Cyfredol	0.92	0.94
Cymhareb Asedion Cyfredol i Rwymedigaethau Cyfredol	0.94	0.97
Diwrnodiau Cyfanswm Incwm a gynrychiolir gan Ddyledwyr	48	44

Mae'r Cyfanswm Incwm yn cynnwys cyfran o incwm y Fenter ar y Cyd